

عبدالعظیم حسنی؛ آبروی ری / بخش اول

اشاره

حضرت عبدالعظیم حسنی قدس سره از مشهورترین امامزادگان مدفون در ایران است؛ زاده پنجشنبه چهارم ربیع الثانی 173 و درگذشته جمعه پانزدهم شوال 235، پس از 79 سال و اندی زندگی سراسر بندگی و پرهیزگاری.

مقام معظم رهبری در سخنی جالب، او را «آبروی ری» می خوانند و می فرمایند: «ری مرکز بسیار مهمی از لحاظ علمی و فرهنگی در تاریخ ماست و سرسلسله بزرگان هم - جناب عبدالعظیم - با اینکه اهل ری نیست، اما حقاً و انصافاً به ری و تاریخ ری آبرو داد و حقّ عظیمی به گردن همه تهرانی ها و اهل ری دارد». (سخنان مقام معظم رهبری، 12 خرداد 1382)

در این نوشته کوتاه، به برخی جنبه ها از زندگی سید کریم، حضرت عبدالعظیم حسنی علیه السلام می پردازیم.

مرحوم محدث قمی در مفاتیح الجنان درباره آن بزرگوار نوشته است:

«امام زاده لازم التعظیم، جناب شاهزاده عبدالعظیم که نسب شریفش به چهار واسطه به سبط جلیل حضرت خیرالوری، امام حسن مجتبی علیه السلام منتهی می شود، قبر شریفش در ری معلوم و

مشهور و ملاذ و معاذ عامّه مخلوق است، و علوّ مقام و جلالت شأن آنحضرت اظهر من الشمس است؛ چه آنجناب به علاوه آنکه از دودمان حضرت خاتم النبیین صلی الله علیه و آله است، از اکابر محدّثین و اعظم علما و زهاد و عبّاد و صاحب ورع و تقواست، و از اصحاب حضرت جواد و حضرت هادی علیه السلام، و نهایت توسّل و انقطاع به خدمت ایشان داشته، و احادیث بسیار از ایشان روایت کرده است. (قمی، بی تا، صص 929 و 930)

عالم فرزانه، ابوالقاسم جعفر بن محمد بن قولویه قمی در کتاب شریف «کامل الزیارات» درباره اهمیت زیارت سیّد کریم، عبدالعظیم حسنی علیه السلام به نقل از امام حسن عسکری علیه السلام زیارت آن جناب را چونان زیارت سیدالشهداء می داند و چنین روایت می کند:

«یکی از یاران امام حسن عسکری علیه السلام می گوید: بر حضرت داخل شدم.

فرمود: کجا بودی؟

عرض کردم: به زیارت حضرت حسین بن علی علیه السلام رفته بودم.

فرمود: آیا نمی دانی اگر قبر عبدالعظیم را که نزدتان است، زیارت کنی، مثل آن است که حسین علیه السلام را زیارت کرده ای؟» (ابن قولویه قمی، 1389، ص 375)

عبدالعظیم علیہ السلام در دوره حیات تابناک خویش نیز «مرجع علم دین» و مورد اعتماد امامان معصوم علیہ السلام بود؛ چنان که مرحوم محدث قمی در مفاتیح الجنان درباره ایشان روایت کرده است: (سخنان مقام معظم رهبری، 5 آبان 1373)

ابوحمّاد رازی می گفت: «وارد شدم بر حضرت امام علی النقی علیہ السلام در سرّ من رأی (سامرا). پس سؤال کردم از آن حضرت جمله ای از مسائل حلال و حرام خود و جواب فرمود مسائل مرا.

پس زمانی که وداع کردم با آن حضرت برای بیرون آمدن از آنجا، حضرت با من فرمود: ای حمّاد! هرگاه مشکل شد بر تو چیزی از امور دینت در ناحیه خود، یعنی بلد ری، پس سؤال کن آن را از عبدالعظیم بن عبدالله حسنی و سلام مرا به او برسان. (قمی، بی تا، ص 931)

در پایان نوشتار، فرازی از مقام معظم رهبری در عظمت سیّد کریم، حضرت عبدالعظیم حسنی علیہ السلام نقل می کنیم:

«جناب عبدالعظیم مرد بسیار بزرگی است. مردم مقامات علمی این بزرگوار را نمی دانند... تجلیل از جناب عبدالعظیم، تجلیل از علم و جهاد و زهد و تقواست. ایشان صائم النهار و قائم اللیل بوده است. در حالات ایشان نوشته اند: در مدتی که ایشان در ری زندگی می کرد، همه روزها را روزه می گرفت و همه شب ها را مشغول عبادت بود. اینها حقاً و انصافاً چیزهای خیلی مهمی است. در فضیلت ایشان روایات معروفی وارد شده است. حضرت هادی علیہ السلام به یکی از اهالی ری که از زیارت امام حسین علیہ الصّلاهوالسّلام می آمد، فرمود: «اگر می رفتی عبدالعظیم را زیارت می کردی، ثوابی را که از زیارت امام حسین علیہ السلام نصیبت شده است به تو می دادند»... آن روز، امام هادی علیہ السلام می خواستند این مشعل در این نقطه از ایران بدرخشد. بیخود تعریف نمی

کردند. می خواستند دل های آحاد ملتِ مسلمان را در این نقطه عالم به وسیله نور این مشعل که از انوار اهل بیت علیهم السلام است و آن روز از دنیا هم رفته بود و دیگر خطری او را تهدید نمی کرد، روشن کنند». (سخنان مقام معظم رهبری، 12 خرداد 1382)